

AMANITA phalloides

Amanita phalloide

Bois

Mortel

Gombamérgezések

Dr. Pántlik Róbert

Gombamérgezés: mérges gomba által okozott betegség!

Etelmérgezés, allergia stb. kizárása!

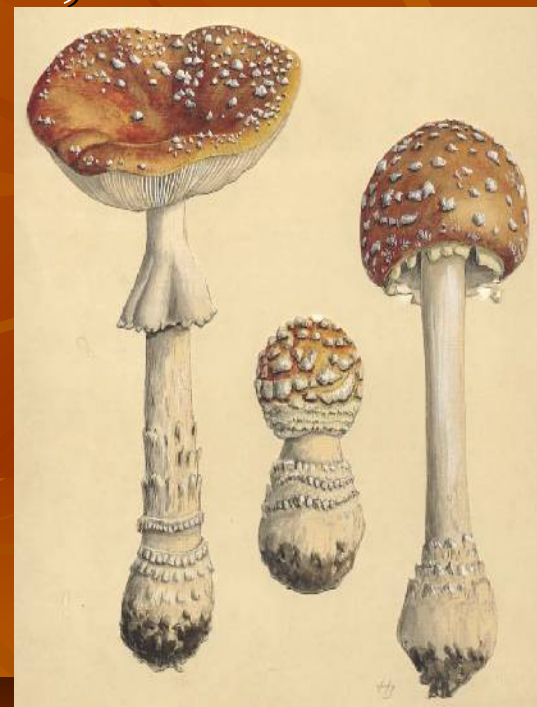
- Rövid lappangási idő (<2h) várhatóan enyhe mérgezésre,
- Hosszú lappangási idő (6-24h) súlyos, életveszélyes mérgezésre utal.

Rövid lappangási idejű gombamérgezések

Muscaridin típusú mérgezés

- Légyölő galóca (*Amanita muscaria*), párduggalóca (*A. pantherina*) okozza.
- Atropint, szkopolamint, muscimolt, tartalmazznak.

- Tünetek: antikolinerg tünetek (vörös meleg száraz bőr, mydriasis, tachycardia, szájszárazság, hallucinációk, delírium)
- DG: anamnesis, klinikai tünetek, laborok.
- Terápia: supportív (gyomormosás, aktív szén, sedativum, neostigmin/0.5-1.5 mg/nap-három részre elosztva).

Muscarin típusú mérgezés

- Susulykafélék okozzák (*Inocybe*, *Clitocybe*)
- Muscarin: kolinerg tünetek (szűk pupilla, verejtékezés, salivatio, orrfolyás, hányinger, hányás, exsiccosis, bradycardia.)

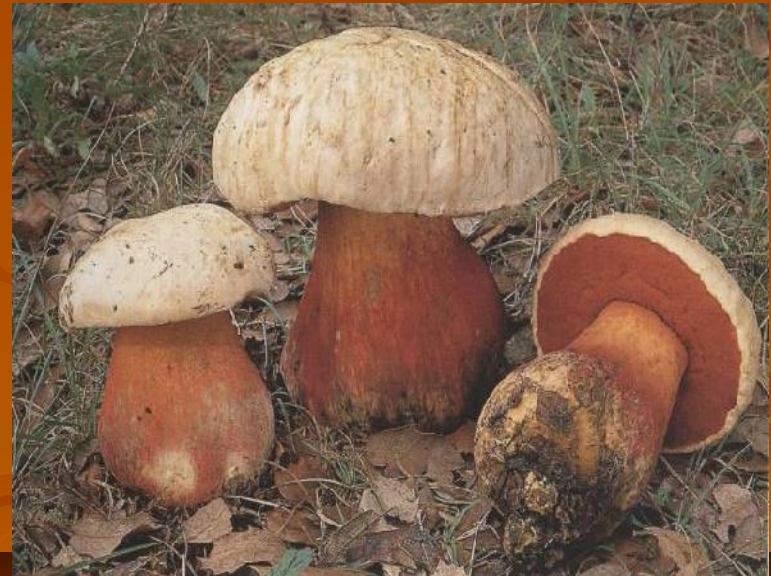
- DG: anamnesis, klinikai tünetek laborvizsgálatok. Máj vagy vesekárosodásra utaló jeleket nem találunk!!!
- Th: supportív (gyomormosás, aktív szén, atropin 2-4 mg, ismételt laborvizsgálatok!!)

Gastrointestinalis típusú mérgezés

- Sátán tinóru, farkas tinóru, világító tölcsérgomba, galambgombafélék okozzák.
- Tünetek: hányás, hasmenés, hasi görcsök, fejfájás.

- Terápia: supportív (gyomormosás, aktív szén, folyadék elektrolitháztartás rendezése)

Hosszú lappangási idejű gombamérgezések

Helvella típusú mérgezés

Helvella v. Gyromitra esculenta okozza,
phalloid tip. mérgezéshez hasonló, de sokkal
enyhébb tüneteket okoz.

Phalloid típusú mérgezések

- Gyilkos galóca és változatai (*Amanita phalloides*, *A. verna*, *A. virosa*) okozzák.

AMANITA phalloides

Amanita phalloide

Bois

Mortel

Tünetek 6 – 24 órás lappangási idő után, két fázisban zajlanak:

I. stadium: profúz hányás, hasmenés, exsiccosis, hypovolaemia, hypotonia, izomgörcsök, collapsus;

II. stadium: 1-2 napos viszonylagos jólét után fokozódó icterus észlelhető, (májsejt necrosis).

A halált okozhatja májcoma, hepatorenalis syndroma, oliguria, anuria, uraemia kíséretében.

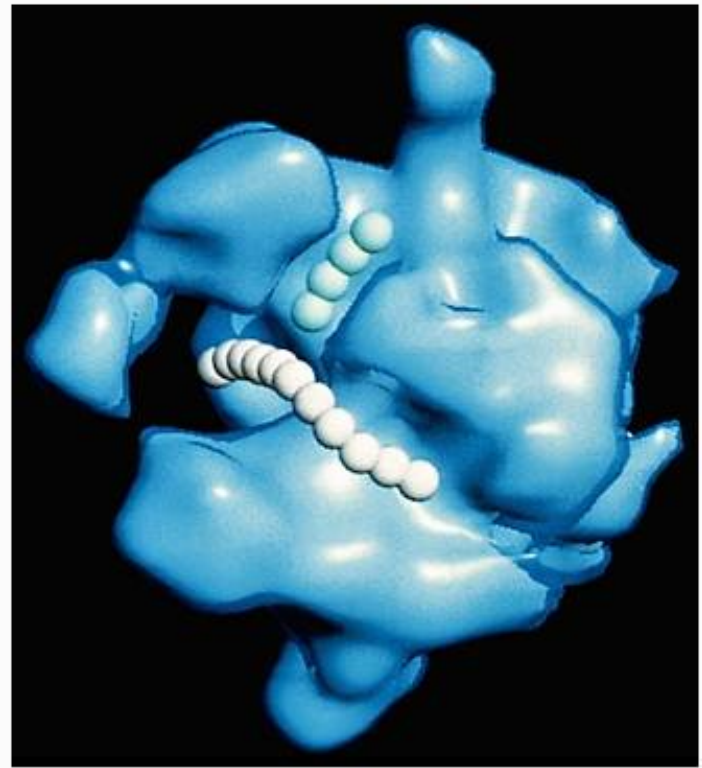
Toxinok

- Phallotoxin – az emberi mérgezésben nincs jelentős szerepe
- Amatoxinok – α -, β -, γ -amanitin
 - gyorsan felszívódik, plazmafehérjékhez nem kötődik, vesén keresztül ürül
 - RNS-polimeráz II $\rightarrow$ Fehérjeszintézis gátlása
 - Célszerkárosodás: gastrointestinalis mucosa, máj, vese

1 gramm *A. phalloides* → 0,2-0,4 mg α -amanitin

Letális dózis: 0,1 mg/ttkg

Letalitás: 10-30%

Courtesy of Roger Kornberg, Stanford University.

Diagnózis

- Anamnézis, klinikai tünetek
- Laborok: AST, ALP, BUN, glükóz, PT, aPTT, bilirubin, kreatinin, elektrolitok
- Speciális labordiagnostika: ételmaradék, gyomormosó folyadék mikológiai vizsgálata, vér,- vizeletminta toxikológiai vizsgálata

Terápia

- stabil véna
- gyomormosás+carbo medicinalis
- folyadék és elektrolitháztartás rendezése
- alapos gyanú vagy bizonyított phalloid mérgezés esetén
Plazmaferesis
- penicillin G 0.5-1.0 M NE/tskg/die 70000000NE/die!!!!
- LegalonSil /silybinin/ 20mg/tskg-4 részre osztva meggátolja a toxin májsejtekbe történő felvételét
- Steroid (?)
- vérzéscsillapítók:K vit .,C vitamin,Dicynone,
- Urea ciklus gyorsítására: Rocmalat, Glutarsin E
- stressz ulcus megelőzése:PPI
- állapottól függően supportív terápia

Köszönöm a figyelmet !